

prima instanță: E. Silivestru
instanța de apel: N. Cernat,
A. Pahopol, A. Gavrilița

dosarul nr. 2ra-1151/15

DECIZIE

17 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul - Valeriu Doagă
Judecătorii – Svetlana Filincova, Ala Cobăneanu,
Sveatoslav Moldovan, Nadejda Toma

examinând recursul declarat de societatea pe acțiuni
“MOLDOVAHIDROMAȘ” în pricina civilă la cererea depusă de Viorel Chetrușcă
împotriva societății pe acțiuni “MOLDOVAHIDROMAȘ”, executorilor judecătorești
Emil Nichitoi și Nicolai Nicolăescu cu privire la repararea prejudiciului material,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2014

c o n s t a t ă

La data de 27 ianuarie 2013 Becciev Pavel, Răzeșu Nicolae, Gherștoga Mihail,
Chetrușcă Viorel și societatea pe acțiuni “FINCOM” au depus cerere împotriva
societății pe acțiuni “MOLDOVAHIDROMAȘ”, executorilor judecătorești Emil
Nichitoi și Nicolai Nicolăescu cu privire la contestarea actelor executorilor
judecătorești și încasarea sumei de 2988 lei cu titlu de reparare a prejudiciului
material cauzat prin anularea încheierii emise de executorul judecătoresc Nicolai
Nicolăescu nr. 018-873/13 din 31.07.2013.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 06 martie 2014 s-a
separat într-un proces aparte capătul de cerere formulat de Viorel Chetrușcă
împotriva societății pe acțiuni “MOLDOVAHIDROMAȘ”, executorilor judecătorești
Emil Nichitoi și Nicolai Nicolăescu cu privire la încasarea sumei de 2988 lei cu titlu

de reparare a prejudiciului material cauzat prin anularea încheierii emise de executorul judecătoresc Nicolai Nicolăescu nr. 018-873/13 din 31.07.2013, cu înregistrarea acesteia în cancelarie în ordinea generală de înregistrare a cererilor de chemare în judecată.

În motivarea acțiunii a menționat că, prin încheierea executorului judecătoresc Nicolae Nicolăescu nr. 018-873/13 din 31 iulie 2013 privind asigurarea executării documentului executoriu nr. 2e-2698-08 din 05 decembrie 2008, s-a dispus anunțarea în căutare și reținerea unității de transport de model Mazda Premacy n/î CLY 523, anul producerii 2003, culoare argintie, nr. documentului 78003371, cu orientarea acesteia la parcare forțată și înștiințarea ulterioară a executorului judecătoresc.

Face referire Chetrușcă Viorel că, la 20 septembrie 2013 automobilul de model Mazda n/î CLY 523 ce-i aparține cu drept de proprietate a fost reținut la parcare specială, pentru păstrarea căreia a avansat suma de 2988 lei.

Denotă că, prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 24 septembrie 2013 s-a anulat încheierea executorului judecătoresc Nicolae Nicolăescu nr. 018-873/13 din 31 iulie 2013, pe care motiv consideră justificată pretenția cu privire la încasarea în mod solidar a sumei de 2988 lei din contul societății pe acțiuni “MOLDOVAHIDROMAȘ”, executorilor judecătorești Emil Nichitoi și Nicolai Nicolăescu cu titlu de reparare a prejudiciului material.

La 30 iunie 2014 în procesul examinării pricinii în prima instanță Chetrușcă Viorel a renunțat la pretențiile sale față de executorul judecătoresc Emil Nichitoi, renunțul său fiind admis de către instanța de judecată și încetat procesul în privința lui Emil Nichitoi.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 30 iunie 2014 s-a admis cererea înaintată de Chetrușcă Viorel cu privire la renunțarea la pretențiile față de executorul judecătoresc Emil Nichitoi și s-a încetat procesul în privința lui Emil Nichitoi.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 iulie 2014 s-a admis parțial acțiunea înaintată de Chetrușcă Viorel, s-a încasat din contul societății pe acțiuni “MOLDOVAHIDROMAȘ” în beneficiul lui Chetrușcă Viorel suma de 2988 lei cu titlu de reparare a prejudiciului material, sa încasat în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 270 lei, cerințele lui Viorel Chetrușcă înaintate către executorul judecătoresc Nicolae Nicolăescu s-au respins.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2014 s-a respins cererea de apel declarată de societatea pe acțiuni “MOLDOVAHIDROMAȘ” și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La 13 martie 2015 societatea pe acțiuni “MOLDOVAHIDROMAȘ” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea

deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie respinsă.

În motivarea cererii de recurs societatea pe acțiuni “MOLDOVAHIDROMAȘ” a menționat că, instanța de apel și prima instanță au interpretat eronat normele de drept material și procesual.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că, potrivit materialelor pricinii (f.d. 67) decizia recurată a fost recepționată de societatea pe acțiuni “MOLDOVAHIDROMAȘ” la 20 ianuarie 2015, pe care motiv recursul declarat la 13 martie 2015 urmează a fi considerat ca fiind depus în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de societatea pe acțiuni “MOLDOVAHIDROMAȘ” urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 442, alin.(1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Materialele pricinii denotă cu certitudine că, prin încheierea executorului judecătoresc Nicolae Nicolăescu nr. 018-873/13 din 31 iulie 2013 privind asigurarea executării documentului executoriu nr. 2e-2698-08 din 05 decembrie 2008 s-a anunțat în căutare și s-a dispus reținerea unității de transport de model Mazda Premacy n/î CLY 523, anul producerii 2003, culoare argintie, nr. documentului 78003371, cu orientarea acestuia la parcare forțată și înștiințarea ulterioară a executorului judecătoresc, s-a obligat Poliția de Frontieră de a nu permite trecerea frontierei Republicii Moldova și a reține unitatea de transport menționată, cu înștiințarea imediată a executorului judecătoresc, cu sediul în mun. Chișinău, bulevardul Decebal 99/3 bir. 107 B, s-a dispus expedierea încheierii pentru executare Inspectoratului Național de Patrulare și Poliției de Frontieră (f. d. 18).

Prin Ordonanța de ridicare seria ORD nr. 01 042702 din 20 septembrie 2013, agentul constatator, inspector patrulare rutieră al Inspectoratului Național de Patrulare, Ursu a dispus ridicarea vehiculului de model Mazda cu numărul de înmatriculare CLY 523 de pe adresa: mun. Chișinău, str. Burebista nr. 3A a (f. d. 10).

Conform procesului-verbal de reținere a transportului auto-moto la parcare specială din 20 septembrie 2013, automobilul de model Mazda cu numărul de înmatriculare CLY 523, ce aparține cu drept de proprietate lui Chetrușcă Viorel a fost reținut la parcare specială, iar potrivit bonului fiscal nr. 1004600031955 la data de 18 octombrie 2013 Chetrușcă Viorel a achitat suma de 2988 lei (f. d. 9, 29).

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 24 septembrie 2013 s-a admis contestația debitorului Chetrușcă Viorel la acțiunile executorului, s-a anulat încheierea privind asigurarea executării nr. 018-873/13 din 31 iulie 2013 prin care s-a dispus anunțarea în căutare și reținerea automobilului de model Mazda Premacy, cu numărul de înmatriculare CLY 523, anul producerii 2003, culoare argintie, nr. documentului 78003371, obligarea Poliției de frontieră de a nu permite trecerea frontierei de stat, s-a respins cerința reprezentantului creditorului Moșcin Nicolae cu privire la scoaterea cererii de pe rol (f. d. 16-17).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013 s-a respins recursul declarat de societatea pe acțiuni “MOLDOVAHIDROMAȘ” și s-a menținut încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 24 septembrie 2013 (f. d. 8).

Colegiul denotă că, atât prima instanță cât și instanța de apel concluzionând că societatea pe acțiuni “MOLDOVAHIDROMAȘ” este responsabilă de repararea prejudiciului material rezultat din acțiunile ilegale ale executorului judecătoresc au interpretat eronat art. 14 alin. (1) și (2) din Codul civil.

Verificând legalitatea deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013, Colegiul constată că, soluția pronunțată este una prematură or, instanța de apel avînd împuterniciri depline în a examina multiaspectual pricina deferită spre examinare, a omis să efectueze un control judecătoresc minuțios în vederea elucidării și constatării circumstanțelor importante ale cauzei precum și să identifice legea aplicabilă.

În conformitate cu art. 14 alin. (1) și (2) din Codul civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

Colegiul denotă că, articolul menționat conține reglementări generale privind repararea prejudiciilor, evidențiind astfel posibilitatea persoanelor fizice sau juridice de a apela la metoda de reparare a prejudiciilor rezultă din faptul lezării lor în drepturi, indiferent de faptul dacă se conține sau nu asemenea prevedere în norma Codului civil.

Astfel, în lumina circumstanțelor menționate se evidențiază temeiurile de drept pasibile de a fi invocate de Viorel Chetrușcă în vederea survenirii răspunderii juridice materiale.

Totodată instanța de apel a omis să identifice norma materială în temeiul căreia societatea pe acțiuni “MOLDOVAHIDROMAȘ” se face vinovată de cauzarea

prejudiciului material pretins, precum și este responsabilă de restabilirea dreptului încălcat.

Instanța de apel urma să determine în mod cert natura juridică a pretențiilor înaintate de Viorel Chetrușca or, contravaloarea serviciului de păstrare a mijlocului de transport la parcare specială auto-moto poate avea conotație juridică distinctă care la rândul lor reclamă abordări minuțioase.

De altfel, suma de 2988 lei poate fi apreciată ca speză a procedurii de executare în temeiul art. 37 alin. 2) din Codul de executare, fapt ce evidențiază prerogativa exclusivă a executorului judecătoresc să dispună încasarea cheltuielilor de executare, și face imposibilă atribuirea competenței menționate instanței judecătorești.

În altă ordine de idei, prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 24 septembrie 2013 care a fost menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013 s-au apreciat ca fiind ilegale acțiunile executorului judecătoresc Nicolae Nicolăescu și s-a anulat încheierea nr. 018-873/13 din 31 iulie 2013 în temeiul căreia s-a anunțat în căutare și s-a dispus reținerea unității de transport de model Mazda Premacy n/î CLY 523.

Astfel se evidențiază, modalitatea de răspundere civilă a executorului judecătoresc, în condițiile legii civile, pentru cauzarea de prejudicii prin încălcarea obligațiilor sale profesionale.

Prin urmare, instanța de apel urma să stabilească dacă poate fi aplicată la caz răspunderea civilă delictuală, în condițiile prevăzute de art. 1398 alin. (1) din Codul civil, prin analizarea îndeplinirii condițiilor antrenării acestei răspunderi în persoana pârâtului, în funcție de stabilirea cadrului procesual în aceste limite și raportat la calitatea sa de executor judecătoresc.

Totodată, pe cale de consecință urma a fi apreciată și oportunitatea despăgubirii lui Chetrușca Viorel din fondul de asigurare pentru răspundere profesională a executorului or, în conformitate cu art. 30 alin. (1) din Legea privind executorii judecătorești nr. 113 din 17.06.2010, executorul judecătoresc este obligat să încheie contract de asigurare de răspundere civilă pentru posibilele riscuri de activitate profesională. Contractul de asigurare urmează a fi încheiat de executorul judecătoresc înaintea începerii activității și se înregistrează la Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești.

În acest sens se remarcă obligația instanței de apel de a determina existența raportului juridic de asigurare precum și oportunitatea atragerii în proces a companiei de asigurare, cu consecințele de rigoare.

Prin urmare, dat fiind faptul că, instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante ale pricinii, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, cauza urmează a fi rejudecată de Curtea de Apel Chișinău de un alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea drepturilor procedurale ale părților.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de societatea pe acțiuni “MOLDOVAHIDROMAȘ”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2014 emisă în pricina civilă la cererea depusă de Viorel Chetrușcă împotriva societății pe acțiuni “MOLDOVAHIDROMAȘ”, executorilor judecătorești Emil Nichitoi și Nicolai Nicolăescu cu privire la repararea prejudiciului material cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Svetlana Filincova

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Nadejda Toma